

Nota van Beantwoording

**Op de zienswijzen op het Ontwerp-Natuurbeheerplan
Zuid-Holland 2019**

Provincie Zuid-Holland

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op 10 juli 2018

Nota van Beantwoording op het Ontwerp-Natuurbeheerplan Zuid-Holland 2019

1.

Aanleiding

Op 1 januari 2010 is het Subsiestelsel voor Natuur- en Landschapsbeheer (SNL) in werking getreden ter vervanging van provinciale subsidieregelingen Natuurbeheer (PSN) en Agrarisch Natuurbeheer (PSAN). Voor de uitvoering van deze subsidieregelingen stellen Gedeputeerde Staten een Natuurbeheerplan op, dat jaarlijks wordt herzien. Het Natuurbeheerplan vormt het toetsingskader voor de toekenning van subsidie voor beheer, functiewijziging van en inrichting. Het Ontwerp-Natuurbeheerplan heeft zes weken ter visie gelegen.

Er zijn in totaal elf zienswijzen ingediend. Daarnaast zijn enkele technische wijzigingen doorgevoerd; deze betreffen kleine aanpassingen die in het Ontwerp-Natuurbeheerplan niet of foutief zijn verwerkt.

Procedure terinzagelegging

Het Ontwerp-Natuurbeheerplan Zuid-Holland 2019 heeft van 9 april tot en met 22 mei 2018 ter inzage gelegen. Het Ontwerp-Natuurbeheerplan Zuid-Holland 2019 heeft gedurende de periode van de terinzagelegging op de website van de provincie Zuid-Holland gestaan. Het Ontwerp-Natuurbeheerplan kon in die periode tevens worden ingezien op het provinciehuis van Zuid-Holland in Den Haag.

Communicatie terinzagelegging

De terinzagelegging van het Ontwerp-Natuurbeheerplan Zuid-Holland 2019 is in een publicatie in het Provinciaal Blad aangekondigd. Daarnaast zijn beheerders van wie de subsidie voor natuurbeheer eind 2018 afloopt per brief hierover geïnformeerd en is er gewezen op de terinzagelegging. In het Groene Partnersoverleg, waar de grote terreinbeherende organisaties en de Vereniging Hollands Particulier Grondbezit aan deelnemen, is de terinzagelegging eveneens aangekondigd. De indieners van een zienswijze ontvangen na vaststelling van het Natuurbeheerplan een brief met deze Nota van Beantwoording zienswijzen, waarin is aangegeven hoe hun zienswijze is behandeld.

Overzicht indieners van zienswijzen

1. Staatsbosbeheer Zuid-Holland
2. Stichting Het Zuid-Hollands Landschap
3. Coöperatie Collectief Hoeksche Waard
4. Vereniging Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer Rijn & Gouwe Wiericke
5. Agrarisch Collectief Midden-Delfland
6. Collectief Alblasserwaard Vijfheerenlanden
7. Collectief Zuid Hollandse Eilanden
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.

Overzicht

	Aanvrager	Samenvatting	Beantwoording	Conclusie
1.	Staatsbosbeheer Zuid-Holland	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verzocht wordt om van het perceel Coepelduinen de begrenzing van het natuurtype N08.03 Vochtige duinvallei van het gebied Guytendel te wijzigen in N08.02 droge duinen en van Spijkerdel het beheertype N08.02 te wijzigen in N08.03. 2. Wijzigen van het aangewezen terrein in de zienswijze van perceel met beheertype N.10.02 Vochtig hooiland naar N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland op ambitiekaart. 3. Wijzigen van het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland naar N05.01 Moeras van het perceel Kruiskade en toevoegen bostypen idem Natuurbeheerplan 2018 zoals aangegeven in de zienswijze. 4. Opvullen van de gaten in het perceel Geerpolder ten noorden van de plas met natuurtype N05.01 Moeras idem het overige gebied. 5. Wijzigen van perceel Reeuwijk: <ol style="list-style-type: none"> a) het beheertype N10.01 Nat Schraalland naar N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, aan dijk aan de westkant van de Wiericke; b) de gebieden met beheertype N12.02 naar N13.01 Vochtig weidevogelgrasland die in de zienswijze zijn aangegeven; c) opvullen van de snippers zonder natuurbeheertype van Oukoop en 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De provincie kan zich vinden in de zienswijze. De begrenzing van de genoemde beheertypen worden gewijzigd zoals opgenomen in de zienswijze. 2. De provincie kan zich niet vinden in de zienswijze. Zowel op de beheertypekaart als de ambitiekaart staan de beheertypen correct aangegeven. 3. De provincie kan zich vinden in de zienswijze, de beheertypen worden toegevoegd voor het perceel Kruiskade. 4. De provincie kan zich vinden in de zienswijze voor het perceel Geerpolder. 5. De provincie kan zich vinden in de zienswijze. De beheertypen van het perceel Reeuwijk wordt gewijzigd zoals voorgesteld in de zienswijze. 6. De provincie kan zich vinden in de zienswijze voor het perceel Donkse Lagen om het agrarisch beheertype A01.01 Weidevogelgebieden te wijzen naar het beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. 7. De provincie kan zich vinden in de zienswijze. Het natuurbeheertype van het grasland van perceel De Avelingen met beheertype N13.02 Wintergastenweide 02 wordt gewijzigd naar N13.01 Vochtig weidevogelgrasland. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De zienswijze leidt tot wijziging van de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan. 2. De zienswijze leidt niet tot wijziging van de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan. 3. De zienswijze leidt tot wijziging van de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan. 4. De zienswijze leidt tot wijziging van de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan. 5. De zienswijze leidt tot wijziging van de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan. 6. De zienswijze leidt tot wijziging van de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan. 7. De zienswijze leidt tot wijziging van de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan. 8. De zienswijze leidt tot wijziging van de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan. 9. De zienswijze leidt tot wijziging van de beheertypenkaart van het

	Aanvrager	Samenvatting	Beantwoording	Conclusie
		<p>Oukoop-Noord met de natuurbeheertypen N05.01 Moeras, N10.02 Vochtig hooiland en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, zoals aangegeven in de zienswijze.</p> <p>d) opnemen van het particuliere natuurbeheerterrein met het natuurbeheertype N13.01 Vochtig weidevogelgrasland zoals opgenomen in de zienswijze.</p> <p>6. Wijzigen van het agrarisch natuurtype A01.01 Weidevogelgebieden en beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland van het perceel Donkse Lagen naar beheertype N10.02 Vochtig hooiland.</p> <p>7. Wijzigen van het perceel De Avelingen het grasland met beheertype N13.02 Wintergastenweide naar N13.01 Vochtig weidevogelgrasland.</p> <p>8. Wijzigen van het perceel Voorne-Putten het beheertype N01.03 Rivier- en moeraslandschap naar N13.01 Vochtig weidevogelgrasland.</p> <p>9. Wijzigen van het perceel Krammer-Volkerak de tien stroken met beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland naar N01.03 Rivier- en moeraslandschap aan de landzijde of N04.04 Afgesloten zeearm aan de waterzijde zoals opgenomen in de zienswijze.</p> <p>10. Wijzigen van het perceel Hoeksche</p>	<p>8. De provincie kan zich vinden in de zienswijze. Het beheertype N01.03 Rivier- en moeraslandschap van perceel Voorne-Putten wordt gewijzigd naar N13.01 Vochtig weidevogelgrasland.</p> <p>9. De provincie kan zich vinden in de zienswijze. De tien stroken van perceel Krammer-Volkerak met beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland wordt gewijzigd naar N01.03 Rivier- en moeraslandschap aan de landzijde en naar natuurbeheertype N04.04 Afgesloten zeearm aan de waterzijde zoals opgenomen in de zienswijze.</p> <p>10. De provincie kan zich vinden in de zienswijze voor zowel onderdeel a: het deelgebied Middelvliet als voor onderdeel b: het deelgebied Geertruida Agathapolder.</p> <p>11. De provincie kan zich deels vinden in de zienswijze. Hieronder volgt per deelgebied een antwoord:</p> <p>a) Westplaat-west: de provincie kan zich vinden in de zienswijze.</p> <p>b) Meneerseplaat en Stadse Gorzen: a) de provincie kan zich vinden in de zienswijze om het beheertype N13.02 Wintergastenweide te wijzigen naar N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.</p> <p>b) de provincie kan zich niet vinden in de zienswijze om het beheertype N01.03 Rivier- en</p>	<p>Natuurbeheerplan.</p> <p>10. De zienswijze leidt tot wijziging van de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan.</p> <p>11. De zienswijze leidt tot wijziging van de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan.</p> <p>12. De zienswijze leidt tot wijziging van de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan.</p> <p>13. De zienswijze leidt tot een toevoeging van de volgende tekstpassage in het Natuurbeheerplan: "Voor gebieden buiten het NNN waarvan de subsidieperiode voor natuurbeheer afloopt en de betreffende gebieden begrensd zijn in het NBP, kan Gedeputeerde Staten deze subsidievorm continueren."</p>

	Aanvrager	Samenvatting	Beantwoording	Conclusie
		<p>Waard:</p> <p>a) het deelgebied Middelvliet het beheertype N05.01 Moeras naar natuurbeheertype N04.02 Zoete plas en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland;</p> <p>b) het deelgebied Geertruida Agathapolder het natuurbeheertype N01.03 Rivier- en moeraslandschap van de graslandpolder naar N13.01Vochtig weidevogelgrasland.</p> <p>11. Wijzigen van het perceel Haringvliet:</p> <p>a) het natuurbeheertype van het deelgebied Westplaat-west van N13.02 Wintergastenweide naar N12.04 Zilt- en overstromingsgrasland op basis van de aanwezige flora;</p> <p>b) het beheertype N01.03 Rivier- en moeraslandschap van het gebied Meneerseplaat en Stadse Gorzen naar N05.01 Moeras en N13.02 Wintergastenweide naar N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland i.v.m. de Natura 2000 instandhoudingsdoelen.</p> <p>12. Toevoegen van bosgebieden idem Natuurbeheerplan 2018 voor de percelen Weidepoort, Kooisteebos, Mallenbos, Herkingen, Zuid-Beijerlandse Bos, Bos bij groot Koninkrijk, Poort van Flakkee en Stellebos.</p> <p>13. Verzocht wordt om een tekstpassage in het Natuurbeheerplan op te nemen</p>	<p>moeraslandschap te wijzen naar N05.01 Moeras. Het beheertype N01.03 Rivier- en moeraslandschap van het bedoelde gebied staat correct aangegeven op de beheertypenkaart. Het beheertype N05.01 Moeras kan niet toegekend worden door de aanwezigheid van rietruigten.</p> <p>12. De provincie kan zich vinden in de zienswijze en de bosgebieden van de genoemde percelen in de zienswijze worden toegevoegd aan de beheertypenkaart.</p> <p>13. De provincie kan zich vinden in de zienswijze. Er wordt een tekstpassage opgenomen in het Natuurbeheerplan.</p>	

	Aanvrager	Samenvatting	Beantwoording	Conclusie
		om voor gebieden buiten het NNN waarvan de periode van de natuurbeheersubsidie afloopt te continueren.		
2.	Stichting Het Zuid-Hollands Landschap + Natuurbegraven Nederland	Verzocht wordt om het perceel Bonnenpolder van 42 ha NNN te vergroten naar 128 ha en daarmee de beheertypen op de ambitiekaart uit te breiden.	De provincie kan zich vinden in de zienswijze. De begrenzing van de Bonnenpolder en de beheertypen worden uitgebreid op de ambitiekaart, zoals aangegeven in de zienswijze.	De zienswijze leidt tot wijziging van de begrenzing van de beheertypen van de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan.
3.	Agrarisch collectief Midden-Delfland	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verzocht wordt om 'Veelzijdig Boerenland' zoals op pag. 20 en 21 staat genoemd, te vervangen door BoerenNatuur Nederland en op pag. 41 te wijzigen in BoerenNatuur Zuid-Holland. 2. Voorgesteld wordt om voor aanvragen natuurbeheer die betrekking hebben op agrarisch gebruikte (natuur)gronden de verplichting op te nemen om overleg te plegen met het agrarisch collectief vanuit het betreffende gebied. 3. Verzocht wordt om de begrenzing van de volgende percelen te wijzigen: <ol style="list-style-type: none"> a) polder Oude Leede: Gevraagd wordt om de begrenzing van het agrarisch leefgebied Open grasland aan te passen zoals aangegeven op de kaart in de zienswijze; b) een klein deel van het perceel in de noordwesthoek van de Dijkpolder, ten zuiden van de Westgaag, uit te breiden tot aan de weg (Westgaag), idem zoals 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De provincie kan zich vinden in de zienswijze en heeft de wijziging van doorgevoerd. 2. De provincie kan zich niet vinden in de zienswijze. De landelijk vastgestelde aanvraagprocedure voor natuurbeheer is niet vergelijkbaar met het agrarisch natuurbeheer en laat hiertoe geen ruimte. 3. De provincie kan zich deels vinden in de zienswijze. Hieronder volgt per deelgebied een antwoord: <ol style="list-style-type: none"> a) Polder Oude Leede: <ul style="list-style-type: none"> - de provincie kan zich vinden in de zienswijze voor wat betreft het zuidelijke deel. - De provincie kan zich niet vinden in de zienswijze voor het noordelijk deel. Dit deel is bestaand natuurgebied met beheertype N13.01 vochtig weidevogelgrasland en in eigendom bij de gemeente Landsingerland. Het noordelijk deel behoort geen agrarisch beheertype te hebben. b) Dijkpolder: de provincie kan zich vinden in de zienswijze. c) Zuidpolder: de provincie kan zich 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De zienswijze leidt tot wijziging van het Natuurbeheerplan. 2. De zienswijze leidt niet tot wijziging van het Natuurbeheerplan. 3. De zienswijze leidt tot wijziging van de beheertypenkaart van het Natuurbeheerplan.

	Aanvrager	Samenvatting	Beantwoording	Conclusie
		oostwaarts reeds gebeurd is; c) extra percelen aan de noordkant van de Zuidpolder van Delfgauw (ten noorden van de N470).	vinden in de zienswijze.	
4.	Collectief Alblasserwaard/Vijfheerenlanden	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verzocht wordt om het gebied aan de Parallelweg/Noordseweg langs A27 toe te voegen als plasdras met omliggend beheer. Dit zou het topmozaïek van het collectief kunnen ontlasten/versterken, zoals aangegeven op de kaart in de bij de zienswijze gevoegde bijlage. 2. Voorgesteld wordt om de leefgebieden Open grasland en Natte dooradering uit te breiden tot en met het perceel Uiterwaard langs de Lek bij Groot-Ammers, zoals aangegeven op de kaart in de bij de zienswijze gevoegde bijlage. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De provincie kan zich vinden in de zienswijze. 2. De provincie kan zich vinden in de zienswijze. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De zienswijze leidt tot wijziging van de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan. 2. De zienswijze leidt tot wijziging van het leefgebied Open grasland en leefgebied Natte dooradering van het Natuurbeheerplan.
5.	Collectief Zuid Hollandse Eilanden	Voorgesteld wordt om de begrenzing van het leefgebied open grasland uit te breiden voor de polder Oude Oostdijk in Goedereede, zoals aangegeven op de kaart in de bij de zienswijze gevoegde bijlage.	De provincie kan zich vinden in de zienswijze.	De zienswijze leidt tot wijziging van het leefgebied Open grasland van het Natuurbeheerplan.
6.	Coöperatie Collectief Hoeksche Waard	Geconstateerd wordt dat de begrenzing van het leefgebied Open akkerland niet overeenkomt met de grenzen van het Agrarisch Areaal Nederland (de AAN kaartlaag). Dit vooral m.b.t. de begrenzing bij de kreken in de Hoeksche Waard, zoals aangegeven op de kaart in de bij de zienswijze gevoegde bijlage.	De provincie kan zich vinden in de zienswijze. De begrenzing van het leefgebied open grasland wordt uitgebreid tenzij sprake is van natuur.	De zienswijze leidt tot wijziging van de kaart Leefgebied Open grasland van het Natuurbeheerplan.
7.	Vereniging Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer Rijn & Gouwe Wiericke	1. De Vereniging constateert dat aan landbouwgrond het natuurbeheertype N00.01 – nog om	1. De provincie kan zich niet vinden in de zienswijze. Daar waar de provincie beoogd natuur te realiseren is het	1. De zienswijze leidt niet tot wijziging van het Natuurbeheerplan.

	Aanvrager	Samenvatting	Beantwoording	Conclusie
		<p>te vormen naar natuur – is toegekend. Verzocht wordt om het natuurbeheertype N00.01 te verwijderen mocht het zo zijn dat het beoogde natuurbeheer makkelijker gerealiseerd kan worden op landbouwgrond i.c.m. agrarisch natuurbeheer. Mocht het zo zijn dat het beoogde natuurbeheer niet realiseerbaar is, wordt verzocht het natuurbeheertype N00.01 te verwijderen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Verzocht om uitbreiding van het leefgebied Open grasland door de locaties op te nemen die genoemd zijn in de zienswijze. 3. Geconstateerd wordt dat het leefgebied Open grasland niet parallel loopt met de AAN-laag zoals opgenomen in de zienswijze in afbeelding 3 t/m 5. 4. Verzocht wordt om de verbinding tussen Noord en Zuid op te nemen in het leefgebied Open grasland, zoals aangegeven op afbeelding 6 in de zienswijze. 	<p>gebruikelijk dat dit op de ambitiekaart wordt weergegeven. Een aanduiding op de ambitiekaart staat het agrarisch natuurbeheer niet in de weg.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. De provincie kan zich vinden in de zienswijze. 3. De provincie kan zich vinden in de zienswijze en het leefgebied Open grasland wordt gewijzigd voor de percelen van afbeelding 3 t/m 5. 4. De provincie kan zich vinden in de zienswijze. Het leefgebied Open grasland wordt uitgebreid. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. De zienswijze leidt tot wijziging van de kaart Leefgebied Open grasland van het Natuurbeheerplan. 3. De zienswijze leidt tot wijziging van de kaart leefgebied Open Grasland van het Natuurbeheerplan. 4. De zienswijze leidt tot wijziging van de kaart leefgebied Open Grasland van het Natuurbeheerplan.
8.		<ol style="list-style-type: none"> 1. Verzocht wordt om de griend bij de Rijskade, de griend bij de boerderij bij de Molen weg en de griend bij het Merwedekanaal en de Vliet op te nemen als N17.05 Wilgengriend. 2. Verzocht wordt om de poel (Lakenweg 192) als landschapselement poel of klein historisch water L01.01 en het omringende bos als vochtig bos N14. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De provincie kan zich vinden in de zienswijze voor de griend bij de Rijskade, het Merwedekanaal en de Vliet. 2. De provincie kan zich niet vinden in de zienswijze voor de griend bij de boerderij, omdat deze niet binnen de grenzen van het NNN ligt. 3. De provincie kan zich vinden in de zienswijze. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De zienswijze leidt tot wijziging van de natuurbeheertypekaart van het Natuurbeheerplan. 2. De zienswijze leidt tot wijziging van de natuurbeheertypekaart van het Natuurbeheerplan.

	Aanvrager	Samenvatting	Beantwoording	Conclusie
9.		Verzocht wordt om de landschapselementen te wijzigen zoals aangegeven op de bijgevoegde kaart in de bij de zienswijze gevoegde bijlage.	De provincie kan zich vinden in de zienswijze.	De zienswijze leidt tot wijziging van de landschapselementen en daarmee tot wijziging van de natuurbeheertypekaart van het Natuurbeheerplan.
10.		Geconstateerd wordt dat op de in de zienswijze genoemde percelen in Stolwijk een natuurbeheertype gekoppeld is, terwijl het landbouwgrond betreft. Verzocht wordt dit te wijzigen.	De provincie kan zich vinden in de zienswijze. De betreffende percelen behoren niet tot het NNN, waardoor het natuurbeheertype op deze percelen verwijderd worden.	De zienswijze leidt tot wijziging van het Natuurbeheerplan.
11.		Verzocht wordt om de genoemde percelen in de zienswijze het natuurbeheertype moeras N.05.01 en N05.02 gemaaid rietveld te wijzigen in N06.01 Veenmosrietland.	De provincie kan zich vinden in de zienswijze.	De zienswijze leidt tot wijziging van de natuurbeheertypekaart van het Natuurbeheerplan.